

Народний депутат України, член Комітету Верховної Ради з питань податкової та митної політики О. Продан висловилася про проблеми української науки у виданні «Новий час»:

«Вже зараз лунають заклики скоротити витрати на освіту і науку у випадку, якщо впадуть доходи бюджету. Але зробивши це, ми позбавимо себе майбутнього.

10 листопада ЮНЕСКО представила глобальну доповідь про розвиток світової науки. На жаль, у нас ця подія залишилася непоміченою. Хоча зроблені в доповіді висновки безпосередньо стосуються нас і нашого добробуту.

Ось кілька найбільш значущих пунктів:

– у період з 2007 по 2013 р. світові витрати на науку зросли на 30,7 %. Притому, що світовий ВВП за цей же час збільшився тільки на 20 %;

– все більше розвинутих країн вкладають кошти в наукові дослідження (Бразилія, Індія, Туреччина), і навіть африканські країни. Наприклад, у Кенії витрати на науково-дослідні та дослідно-конструкторські розробки (НДДКР) з 2007 по 2010 р. зросли у два рази, до 0,79 % ВВП.

– стрімко нарощує свою частку у світових витратах на науку Південно-Східна Азія. За п'ять років – на 8 % (з 29 % до 37 %).

Головний висновок дослідження такий: у багатьох країнах світу прийшли до розуміння, що без інвестицій у науку годі сподіватися на зростання економіки. Тому всупереч кризі 2008 р. не скорочують витрати на наукові дослідження, а навпаки – збільшують.

А що Україна?

Ми виглядаємо досить блідо, особливо на тлі деяких країн. Інвестиції в НДДКР у 2012 р. – 0,86 % ВВП.

Для порівняння: у Сінгапурі – 2,43 %, у Німеччині – 2,82 %, в Ізраїлі – 4,40 %.

По числу дослідників на 1 млн жителів ми поступаємося не тільки азійським тиграам або скандинавським країнам, а й своїм сусідам – Польщі, Словаччини, Угорщини, Чехії.

Але викликає тривогу навіть не це. Зрештою, у нас завжди не було грошей на те, що дійсно необхідно. Всі попередні роки, за великим рахунком, це тотальна корупція і латання дірок. Політика грабежу, а не розвитку.

Турбує інше. Вже зараз лунають заклики скоротити витрати на освіту і науку у випадку, якщо впадуть доходи бюджету. Але зробивши це, ми позбавимо себе майбутнього. Свідомо відмовимося від того, щоб через якийсь час подолати кризу і забезпечити стійке економічне зростання.

За рахунок експорту сировини гідні доходи громадянам не забезпечити. Нам потрібні переробка, виробництво товарів з більшою доданою вартістю. Без науки і технологій це неможливо.

Тому: ніякого урізання видатків у бюджеті на наступний рік. Виділені кошти повинні йти на те, що дозволить створювати нові рішення, технології і продукти.

Прийшов час закладати фундамент для розвитку економіки. В іншому випадку, ми залишимося на узбіччі світової економіки, сировинним додатком для більш благополучних і успішних країн. Хочемо ми цього? Впевнена, що ні» *(Оксана Продан: Світ дедалі більше вкладає в науку. А що Україна? // Чернівці Таймс (<http://g.ua/DUS5>). – 2015. – 16.11).*